

## АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи бакалавра **Комишана Руслана Григоровича**  
на тему: **Містобудівна політика як чинник економічного розвитку малих міст та приміських територій в Україні.**

Науковий керівник: **ст. викладач., Венгрин Д.В.**

У сучасних умовах трансформації державної регіональної політики питання збалансованого розвитку малих міст і приміських територій набуває особливої актуальності. В Україні ці територіальні утворення є просторовими платформами для забезпечення сталості соціально-економічного, інфраструктурного й екологічного розвитку на місцевому рівні. Проте сучасна містобудівна політика, як інструмент просторового планування та регулювання, часто не враховує специфіку малих міст та їх приміських зон, що призводить до диспропорцій у розвитку, поглиблення соціально-економічної маргіналізації, деградації інфраструктури та втрати локального потенціалу.

**Актуальність теми дослідження** зумовлена потребою переосмислення підходів до управління просторовим розвитком малих міст і прилеглих територій в умовах децентралізації, воєнних викликів та реформування планувальної системи в Україні. Міжнародний досвід демонструє ефективність гнучких, локалізованих і типологізованих моделей містобудівного управління, які в українському контексті ще не стали сталими практиками. У той же час малим містам, як просторовим вузлам взаємодії між урбанізованими центрами і сільськими ареалами, належить критично важлива роль у забезпеченні сталого регіонального розвитку. Проблема полягає в тому, що діюча містобудівна політика не адаптована до викликів та можливостей таких міст.

**Мета роботи** – виявити вплив містобудівної політики на соціально-економічний розвиток малих міст і приміських територій та визначити напрями її вдосконалення для сталого регіонального розвитку.

Для досягнення зазначеної мети сформульовано такі **завдання**:

- розкрити сутність містобудівної політики, визначити поняття «мале місто» та «приміська територія» в контексті сучасних наукових підходів і нормативно-правового поля України;
- охарактеризувати особливості формування та розвитку малих міст, визначити типологію їх просторової організації та функціонального призначення;
- проаналізувати ефективність вітчизняної містобудівної політики щодо малих міст та приміських територій на прикладі конкретних міст, з урахуванням соціально-економічних, інфраструктурних і транспортних аспектів;
- сформулювати рекомендації щодо удосконалення містобудівної політики з урахуванням зарубіжного досвіду та запропонувати модель її реалізації в умовах українських малих міст.

**Об’єкт дослідження** – малі міста та приміські території України.

**Предмет дослідження** – вплив містобудівної політики на соціально-економічний розвиток малих міст та приміських територій.

**Методологічну основу роботи** складають загальнонаукові методи (аналіз, синтез, порівняння, індукція і дедукція), структурно-функціональний підхід, системний аналіз, картографічне моделювання, геоінформаційний аналіз, класифікація і типологізація. Для оцінки ефективності політики використано методи бальної оцінки, аналітико-експертного порівняння.

**Інформаційна база дослідження** складається з офіційних нормативно-правових документів України у сфері містобудування, даних Державної служби статистики України, наукових публікацій українських та зарубіжних дослідників, геоінформаційних матеріалів, авторських матеріалів, створених у процесі дослідження.

За темою роботи взята участь у Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих науковців «Реґіон-2025: суспільно-географічні аспекти» та опубліковано тези доповіді.

**Структура роботи:** дипломна робота складається зі вступу, чотирьох

розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. У роботі містяться аналітичні таблиці, діаграми, картографічні і схематичні матеріали, які візуалізують основні результати дослідження.

**Ключові слова:** малі міста, приміська територія, містобудівна політика, просторове планування, територіальне управління.